ТАВЗЕҲНОМА

ба лоиҳаи “Тартиби амалисозии назорати низоми пардохтии Ҷумҳурии Тоҷикистон”

Лоиҳаи Тартиби амалисозии назорати низоми пардохтии Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд – Тартиб) мутобиқи моддаҳои 5 ва 6 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи Бонки миллии Тоҷикистон” ва моддаҳои 20 ва 28 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи хизматрасониҳои пардохтӣ ва низоми пардохтӣ” бо мақсади мусоидат намудан ба фаъолияти самаранок ва мунтазами низоми пардохтӣ таҳия шуда, тартиби амалисозии назорати низоми пардохтии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иштирокчиёни он, талабот ба низоми пардохтии аҳамиятнок ва идоракунии хавфҳо дар он, инчунин тартиби аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон санҷидани мутобиқати қоидаҳои низоми пардохтии аҳамиятнок ба талаботи муқарраргардидаро муайян менамояд.

Қобили зикр аст, ки айни замон аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон ба 5 низоми пардохтии ватанӣ ва 9 низоми пардохтии байналмилалӣ иҷозатнома барои фаъолияти оператори низоми пардохтӣ дода шудааст (ҳамагӣ 14 иҷозатномаи амалкунанда). Бинобар ин, бо мақсади пешбурди назорати фаъолияти онҳо, зарурати таҳия ва қабул намудани Тартиби мазкур ба миён омадааст.

Фаъолияти операторони низоми пардохтӣ ва операторони хизматрасониҳои инфрасохтори пардохтӣ хусусияти ба худ хос дошта, танзиму назорати онҳо бояд тибқи Принсипҳои инфрасохтори бозори молиявӣ Кумитаи пардохтҳо ва инфрасохтори бозории Бонки ҳисоббаробаркуниҳои байналмилалӣ дар асоси назорати ба хавф нигаронидашуда амалӣ гардад.

Лоиҳаи Тартиб дар доираи Созишномаи байни Бонки миллии Тоҷикистон ва Корпоратсияи молиявии байналмилалӣ (IFC) бастошуда, дар якҷоягӣ бо мушовирони байналмилалӣ ва маҳаллӣ дар заминаи таҷрибаи муосири ҷаҳонӣ таҳия шуда, бо мақсади татбиқ намудани муқаррароти он нисбати таҳвилгарони хизматрасониҳои пардохтӣ, операторони низоми пардохтӣ ва операторони хизматрасониҳои инфрасохтори пардохтӣ пешбинӣ шудааст.

Дар заминаи таҳия ва қабул намудани лоиҳаи Тартиб, ба роҳ мондани танзим ва амалисозии назорати фаъолияти операторони низоми пардохтӣ, операторони хизматрасониҳои инфрасохтори пардохтӣ ва иштирокчиёни низомҳои пардохтӣ аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад, аз ҷумла:

- ҷамъоварӣ, мураттабсозӣ ва таҳлили иттилоот (аз ҷумла маълумоти ҳисоботҳо), ки ба фаъолияти операторони низоми пардохтӣ ва иштирокчиёни низомҳои пардохтӣ, инчунин сохтори ташкилӣ ва фаъолияти низомҳои пардохтӣ дахл дорад;
- арзёбии фаъолияти операторони низоми пардохтӣ ва иштирокчиёни низоми пардохтӣ;
- омода намудани таклифҳо оид ба тағйир додани фаъолияти операторони низоми пардохтӣ, операторони хизматрасонии инфрасохтори пардохтӣ ва иштирокчиёни низоми пардохтӣ аз рӯи натиҷаи арзёбӣ;
- санҷиши фаъолияти операторони низоми пардохтӣ ва операторони хизматрасонии инфрасохтори пардохтӣ дар ҷойҳо;
- санҷиши аз ҷониби операторони низоми пардохтӣ ва операторони хизматрасонии инфрасохтори пардохтӣ риоя шудани талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи хизматрасониҳои пардохтӣ ва низоми пардохтӣ” ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон;
- санҷиши фаъолияти операторони низоми пардохтӣ ва операторони хизматрасонии инфрасохтори пардохтӣ дар самти мутобиқат ба талаботҳои таъмини фаъолияти мунтазами низомҳои пардохтӣ ва низоми идоракунии хавфҳо дар низоми пардохтӣ, ки Бонки миллии Тоҷикистон муқаррар кардааст;
- санҷиши риоя шудани талаботи таъмини амнияти иттилоот дар низоми пардохтӣ;
- санҷиши мутобиқати ҳуҷҷатҳо ва иттилооти (аз ҷумла, маълумоти ҳисоботӣ) ба Бонки миллии Тоҷикистон пешниҳодшуда ба фаъолияти воқеии операторони низоми пардохтӣ;
- санҷиши аз ҷониби оператори низоми пардохтӣ татбиқ шудани тартиби назорати иҷрои қоидаҳои низоми пардохтӣ;
- муайян намудани низомҳои пардохтии ниҳоят муҳим ва аз нигоҳи иҷтимоӣ муҳим, санҷиши мутобиқати фаъолияти онҳо ба

талаботи барои низомҳои пардохтии аҳамиятнок муқарраркардаи Бонки миллии Тоҷикистон;

- қабул кардани Принсипҳои инфрасохтори бозори молиявии Кумитаи пардохтҳо ва инфрасохтори бозории Бонки ҳисоббаробаркуниҳои байналмилалӣ ва Ташкилоти байналмилалии комиссияи коғазҳои қиматнок, татбиқпазирии онҳо ва таъмини татбиқи ин принсипҳо нисбати ҳамаи низомҳои пардохтии ниҳоят муҳим ва аз нигоҳи иҷтимоӣ муҳим;

- татбиқи чораҳои фаврии ислоҳӣ ва таъсиррасонӣ дар ҳолати аз ҷониби оператори низоми пардохтӣ риоя нашудани талаботи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ё санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон;

- баҳо додани нақшаҳои чорабиниҳои операторони низоми пардохтӣ, ки барои рафъи камбудиҳои ошкоршуда равона шудааст, агар таҳияи нақшаро Бонки миллии Тоҷикистон тавсия дода бошад.

Қабул гардидани қарори мазкур, боиси пешравии фаъолияти операторони низоми пардохтӣ, рушди хизматрасониҳои пардохтӣ, баҳогузории риояи қонунгузории бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Бонки миллии Тоҷикистон, таъмини субот, бехатарӣ ва муассирии низоми пардохтӣ, ҳавасмандӣ барои шаффофият, таъмини ҳамгироии амалиётӣ, афзоиши дастрасӣ ба хизматрасониҳои пардохтӣ ва кафолати ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагони ин хизматрасониҳо, таъмини фазои солими рақобатпазирӣ ва пешбурди фарогирии молиявӣ амалӣ мегардад, хавфҳои ба фаъолияти номунтазам дучор шудани низомҳои пардохтӣ коҳиш меёбанд.

Қабули қарори мазкур аз буҷети давлатӣ хароҷоти иловагӣ талаб намекунад.